



## Сборник съдебна практика

Дело C-428/14

**DHL Express (Italy) Srl и DHL Global Forwarding (Italy) SpA  
срещу  
Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato**

(Преюдициално запитване, отправено от Consiglio di Stato)

„Преюдициално запитване — Политика на конкуренция — Член 101 ДФЕС — Регламент (ЕО) № 1/2003 — Сектор на международната спедиция на стоки — Национални органи по конкуренцията — Правна стойност на инструментите на Европейска мрежа по конкуренция — Модел на ЕМК за програма за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер — Искане за освобождаване от глоба, подадено до Комисията — Опростено искане за освобождаване от глоба, подадено до националните органи по конкуренция — Връзка между двете искания“

Резюме — Решение на Съда (втори състав) от 20 януари 2016 г.

- 1. Конкуренция — Правила на Съюза — Известия на Комисията относно сътрудничеството и относно освобождаването от глоби и намаляване на техния размер — Модел за програма за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, изготвен в рамките на Европейската мрежа по конкуренция*

*(членове 101 ДФЕС и 102 ДФЕС; Регламент № 1/2003 на Съвета; Известия 2004/С 101/03 и 2006/С 298/11 на Комисията)*
- 2. Конкуренция — Правила на Съюза — Известия на Комисията относно сътрудничеството и относно освобождаването от глоби и намаляване на техния размер — Автономия между програмата на Съюза за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер и програмите на държавите членки — Задължение на съответните предприятия да подадат отделни искания за освобождаване от глоби, от една страна, до Комисията, и от друга страна, до компетентните национални органи*

*(член 101 ДФЕС; Регламент № 1/2003 на Съвета)*
- 3. Конкуренция — Правила на Съюза — Известия на Комисията относно сътрудничеството и относно освобождаването от глоби и намаляване на техния размер — Модел за програма за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, изготвен в рамките на Европейската мрежа по конкуренция*

*(член 101 ДФЕС; Регламент № 1/2003 на Съвета; Известия 2004/С 101/03 и 2006/С 298/11 на Комисията)*

4. *Конкуренция — Правила на Съюза — Известия на Комисията относно сътрудничеството и относно освобождаването от глоби и намаляване на техния размер — Модел за програма за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, изготвен в рамките на Европейската мрежа по конкуренция*

*(член 101 ДФЕС; Регламент № 1/2003 на Съвета; Известия 2004/С 101/03 и 2006/С 298/11 на Комисията)*

1. Разпоредбите на правото на Европейския съюз, и по-специално член 101 ДФЕС и Регламент № 1/2003, трябва да се тълкуват в смисъл, че приетите съгласно Европейската мрежа по конкуренция инструменти, по-специално моделът на тази мрежа за програма за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер, не са задължителни по отношение на националните органи по конкуренция.

(вж. т. 33, 35, 36, 42 и 44; т. 1 от диспозитива)

2. Националните органи по конкуренция са свободни да приемат програми за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер, като всяка от тези програми е автономна по отношение не само на другите национални програми, но и на програмата на Съюза за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер. Съвместното съществуване и автономията, които следователно характеризират отношенията между програмата на Съюза за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер и програмите на държавите членки, са израз на въведената с Регламент № 1/2003 система от паралелни правомощия на Комисията и националните органи по конкуренция.

От това следва, че в случай на картел, чиито антиконкурентни последици могат да настъпят в няколко държави членки и вследствие на това могат да наложат намесата на различни национални органи по конкуренция, както и на Комисията, предприятието, което желае да се ползва от схемата за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер заради участието си в съответния картел, има интерес да подаде искания за освобождаване от глоба не само до Комисията, но и до националните органи, които евентуално са компетентни да прилагат член 101 ДФЕС.

Автономията на тези искания произтича пряко от факта, че на равнището на Съюза не съществува единна система за саморазкриване на предприятията, които участват в картели в нарушение на член 101 ДФЕС. Тази автономия впрочем не може да бъде засегната от обстоятелството, че предмет на различните искания е едно и също нарушение на правото на конкуренцията.

(вж. т. 57—60)

3. Разпоредбите на правото на Съюза, и по-специално член 101 ДФЕС и Регламент № 1/2003, трябва да се тълкуват в смисъл, че между искането за освобождаване от глоби, което предприятие е подало или възнамерява да подаде до Комисията, и опростеното искане, представено до национален орган по конкуренция за същия картел, не съществува никаква правна връзка, която да задължава този орган да разгледа опростеното искане с оглед на искането за освобождаване от глоба. Обстоятелството дали опростеното искане отразява точно съдържанието на искането, подадено до Комисията, в това отношение е без значение.

Всъщност такава правна връзка би поставила под въпрос автономията на различните искания и следователно логиката на самата система на опростените искания. Тази система се основава на принципа, че на равнището на Съюза не съществува единно искане за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер или главно искане, подадено едновременно с акцесорни

искания, а искания за освобождаване от глоби, подадени до Комисията, и опростени искания, подадени до националните органи по конкуренция, за чието разглеждане е изключително компетентен органът, който е негов адресат.

Освен това, когато материалният обхват на опростеното искане, подадено до национален орган по конкуренция, е по-тесен в сравнение с искането за освобождаване от глоба, подадено до Комисията, този национален орган не е длъжен да се свърже с Комисията или със самото предприятие, за да провери дали предприятието е установило конкретни и специфични примери за неправомерно поведение в сектора, за който се твърди, че е включен в обхвата на това искане за освобождаване от глоба, но не и на опростеното искане. Такова задължение рискува да смекчи задължението за сътрудничество на подаващите искане за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, което е един от стълбовете на всяка програма за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер. При това положение предприятието, подало искане до националните органи по конкуренция, за да се ползва от схемата за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер, е длъжно да се увери, че всяко подадено от него искане не търпи колебание по отношение на обхвата си.

(вж. т. 61, 63, 64 и 67; т. 2 от диспозитива)

4. Разпоредбите на правото на Съюза, и по-специално член 101 ДФЕС и Регламент № 1/2003, трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат възможността национален орган по конкуренция да приеме опростено искане за освобождаване от глоба от предприятие, което не е подало до Комисията искане за пълно освобождаване от глоба, а само искане за намаляване на нейния размер.

В това отношение обстоятелството, че моделът на Европейската мрежа по конкуренция (ЕМК) за програма за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер не предвижда изрично в конкретен случай възможност предприятията, подали до Комисията искане за намаляване на глобата, да подадат опростено искане за освобождаване от глоба до националните органи по конкуренция, не може да се тълкува в смисъл, че той не допуска посочените органи да приемат при всички случаи подобно опростено искане. Всъщност липсата на задължителен характер на модела на ЕМК за програма за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер по отношение на националните органи по конкуренция води от една страна, до това, че държавите членки не са длъжни да въведат в схемите си за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер разпоредбите на модела на ЕМК за програма за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер, и от друга страна, не им забранява да приемат на национално равнище правила, които липсват в този модел за програма или се различават от него, при условие че посочената компетентност се упражнява при спазването на правото на Съюза, по-специално на член 101 ДФЕС и на Регламент № 1/2003. В това отношение ефективното прилагане на член 101 ДФЕС не е пречка за съществуването на национална схема за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер, позволяваща приемането на опростено искане за освобождаване от глоба на предприятие, което не е подало до Комисията искане за пълно освобождаване от глоба.

При тези условия не може да се изключи възможността дадено предприятие, което не се явява първо при подаването на искане за освобождаване от глоба до Комисията и което вследствие на това може да се ползва само от намаляване на размера на глобата, чрез подаването на опростено искане за освобождаване от глоба, да се окаже първо при информирането на националния орган по конкуренция за съществуването на съответния картел. При това положение, ако Комисията се откаже да продължи разследването на същите фактически обстоятелства като съобщените пред националния орган, въпросното предприятие би могло по силата на национална схема за освобождаване от глоби и намаляване на техния размер да получи пълно освобождаване

(вж. т. 76, 77, 80, 83 и 84; т.3 от диспозитива)